

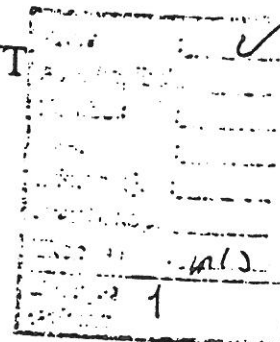
KOPPI

DET KONGELIGE MILJØVERNDEPARTEMENT

KONTOR: MYNTGT.2 - TLF.22 24 90 90 - FAX.22 24 95 60 - TELEKS 21480 env n
POSTADRESSE: POSTBOKS 8013 DEP., 0030 OSLO

Hein Anders Kvalheim
Løbergvn. 102 A
5032 MINDE

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
98/50-2 BFK/MT
Ark.

Dato

21 JAN. 1998

**BEGJÆRING OM OMGJØRING AV VEDTAK OM Å AVSLÅ
SØKNAD FRA FUNKSJONSHEMMET OM KJØRING MED
SNØSCOOTER I UTMARK**

Vi viser til Deres brev av 23.12.97 til Miljøvernministeren.

I brevet bes om at Miljøverndepartementet etter forvaltningslovens § 35 omgjør vedtak om ikke å gi tillatelse til snøscooterkjøring. De mener Vaksdal kommune og fylkesmannen i Hordland har foretatt feilaktig lovtolking, og at den skjønnsmessige vurdering er sterkt urimelig.

Som De korrekt har påpekt, kan ikke fylkesmannens vedtak påklages videre, jf forvaltningslovens § 28. Miljøverndepartementet finner ikke grunnlag for omgjøring av fylkesmannens vedtak i saken etter forvaltningslovens § 35. Vi finner imidlertid grunn til å gi noen nærmere kommentarer til saken, på grunnlag av opplysningene i Deres brev og de tilsendte saksdokumenter. Dette vil gi kommunen bedre grunnlag for å ta saken opp til ny behandling, etter nærmere samråd med Dem, jf nedenfor.

I brevet av 23.12.97 reises det prinsipielle spørsmål om hvilke formål funksjonshemmedes snøscooterkjøring må ha for at tillatelse skal kunne gis, og spesielt om ønske om naturopplevelse er et ulovlig formål. De viser til at Vaksdal kommune i sitt vedtak 19.3.97 har vist til at det ifølge Direktoratet for naturforvaltning ikke kan gis tillatelse til kjøring for funksjonshemmede til ren fornøyleseskjøring rundt i fjellet, men kjøringen må gjelde til et definert mål, f.eks. en hytte. Fylkesmannen har i sitt avslag 25.11.97 vist til at lovverket hele tiden har bygd på et generelt prinsipp om at bare nødvendig transport til klare nytteformål skal defineres som lovlig transport. Ren turkjøring, også for bevegelseshemmede, faller derfor i utgangspunktet utenfor lovens rammer for lovlig motorisert transport i utmark.

Miljøverndepartementet vil bemerke:

De har søkt om tillatelse etter § 5 første ledd bokstav b i nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag. Etter denne bestemmelsen kan kommunen gi tillatelse til bruk av snøscooter for funksjonshemmede. Det framgår av søknaden at De er funksjonshemmet (lam i begge bein etter en bilulykke), og således fyller vilkårene for tillatelse etter denne bestemmelsen. Før endring i nasjonal forskrift 19. juni 1995 kunne De som innehaver av parkeringstillatelse for bevegelseshemmede kjøre snøscooter direkte etter forskriftens dagjeldende § 3 første ledd bokstav c.

Slik De selv påpeker, er § 5 første ledd bokstav b nærmere kommentert på s. 29 i Miljøverndepartementets rundskriv T-1/96 om motorferdselloven. Der framgår det at alle funksjonshemmede som har behov for å kjøre snøscooter, etter endringen i nasjonal forskrift 19. juni 1995, må søke kommunen om tillatelse. Men samtidig er det presisert, slik De har vist til, at endringen ikke innebærer at varig bevegelseshemmede med et reelt behov for snøscooterkjøring skal gis dårlige muligheter til å benytte snøscooter enn tidligere. Det er forutsetningen at funksjonshemmede skal ha den samme muligheten som før til å dekke sitt behov for å kjøre snøscooter.

I denne sammenheng er det grunn til å være oppmerksom på at heller ikke før endringen i 1995 hadde bevegelseshemmede med parkeringstillatelse krav på å få kjøre snøscooter fritt. Utgangspunktet var riktignok etter forskriftens § 3 første ledd bokstav c at de kunne kjøre fritt. Imidlertid kunne kommunestyret etter § 3 annet ledd gi bestemmelser som begrenset kjøring også for bevegelseshemmede, f.eks. om traséer, tidspunkter for kjøring m.v. Etter paragrafens annet ledd kunne fylkesmannen, eventuelt kommunen, begrense eller forby kjøring i spesielt sårbare områder.

Videre framgår det av rundskrivet på s. 29 at ved avgjørelsen av søknader etter forskriftens § 5 første ledd bokstav b må behovet for transporten avveies mot de skader eller ulemper den vil føre til, og det kan eventuelt settes vilkår. I avveiningen må det legges vekt på den særstilling funksjonshemmede står i med hensyn til transportbehov. Dette innebærer at kommunen må vurdere hver enkelt søknad konkret. Avgjørelsen beror på et fritt forvaltningsmessig skjønn. Selv om det gjelder søknad fra en funksjonshemmet, har vedkommende ikke et ubetinget krav på å få en generell tillatelse til snøscooterkjøring i hele kommunen, men kommunen må ta som utgangspunkt at funksjonshemmingen i seg selv innebærer at det foreligger et behov for transport. Ved den nærmere skjønnsmessig avveining vil det kunne være av betydning hvor kjøring skal foregå, hvor omfattende kjøring det er snakk om osv. Det kan f.eks. gjelde kjøring i et sårbart område

som kommunen ønsker å beskytte mest mulig. Der kan det være aktuelt å nekte kjøring, eller gjennom vilkår sette begrensninger. Det vil kunne være nødvendig for kommunen å kreve nærmere opplysninger fra søkeren for å kunne foreta den tilstrekkelige vurdering.

Vi vil formode at det lar seg gjøre i forhold til kommunen å definere behovet for kjøring noe klarere, slik at kommunen får et tilstrekkelig grunnlag for å vurdere kjørebehovet på nytt og eventuelt foreta nærmere avgrensninger. De bør f.eks. kunne angi hvor i kommunen kjøring ble foretatt sist vinter, og derigjennom gi en viss antydning om i hvilke sammenhenger og i hvilket omgang kjøring er aktuelt. Vi viser til at fylkesmannen i Hordaland i sitt vedtak har uttrykt forståelse for søkerens argumentasjon i saken, og oppfordret til at søker og kommunen i fellesskap avklarer hvilke avgrensninger og presiseringer som kreves for at løyve etter § 5 første ledd bokstav b kan innvilges.

Vi gjør oppmerksom på at det ikke er noe til hinder for at kommunen gir en generell tillatelse slik at det kan kjøres fritt i hele kommunens utmarksområde, men at det vil være opp til en nærmere skjønnsmessig vurdering. Dersom kommunen generelt følger en streng praksis, og av den grunn ønsker å begrense kjøringen også for funksjonshemmede i visse områder, innenfor rammen av nasjonal forskrift § 5 første ledd bokstav b, vil ikke Miljøverndepartementet kunne overprøve slike konkrete vedtak (såfremt det ikke foreligger usaklig forskjellsbehandling eller vedtaket er åpenbart urimelig).

Når det gjelder kommunens henvisning til at det ifølge Direktoratet for naturforvaltning ikke kan gis tillatelse til kjøring for funksjonshemmede til ren fornøyleskjøring rundt i fjellet, vil vi anta at dette beror på en misforståelse. I rundskriv T-1/96 er det på s. 29 som foran nevnt presisert at det ved avgjørelsen av søknader etter § 5 første ledd bokstav b må legges vekt på den særstilling funksjonshemmede står i med hensyn til transportbehov. På s. 30 er det dessuten presisert at det bør være relativt kurant å vurdere disse søknadene, og at dispensasjon kan og bør gis for flere år om gangen. De opplysninger som er gitt fra Direktoratet for naturforvaltning til Vaksdal kommune, synes å bygge på det som er uttalt på s. 35 i rundskriv T-1/96, som knytter seg til transport av bevegelseshemmede/funksjonshemmede etter § 6. Det gjelder behandling av søknader der bevegelsesvanskene skyldes alder eller midlertidig sykdom slik at § 5 første ledd bokstav b ikke gjelder, eller der det gjelder kjøring med annet enn snøscooter. Der er det på s. 36 opplyst at etter § 6 kan gis tillatelse til transport til bestemte steder etter en nærmere vurdering, f.eks. hytte eller utfartssted, mens kjøring ut over dette bør man være restriktiv med å tillate. Denne begrensningen er foretatt i tilknytning til § 6, som er en generell dispensasjonsbestemmelse med svært strenge kriterier. § 5 første ledd

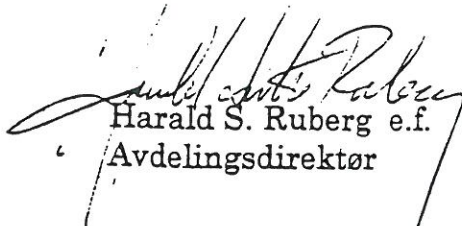
bokstav b inneholder ikke de samme kriteriene, og er omtalt på s. 29 i rundskrivet uten slike begrensninger.

Fylkesmannen i Hordaland har i sitt vedtak 22.4.97, pekt på at lovverket bygger på et generelt prinsipp om at bare nødvendig transport til klare nytteformål er lovlig, mens ren turkjøring, også for bevegelseshemmede, derfor i utgangspunktet faller utenfor lovens rammer for lovlig motorisert transport i utmark. Også her synes det å foreligge en viss misforståelse. Kjøring for funksjonshemmede, også kjøring for at funksjonshemmede skal komme seg på tur, anses ikke som turkjøring eller fornøyleskjøring i motorferdsellovens forstand. Dette er presisert øverst på s. 36 i rundskriv T-1/96, i tilknytning til § 6, og vil selvsagt også gjelde i forhold til § 5. Kjøring på tur for funksjonshemmede vil kunne tillates etter § 5 første ledd bokstav b.

Vi vil på dette grunnlag oppfordre Dem til å ta ny kontakt med Vaksdal kommune, for å få foretatt behandling av ny søknad. Det vil være fordelaktig om De da samtidig kunne gi kommunen visse supplerende opplysninger om Deres kjørebehov, som antydnet foran i dette brevet.

- ./.
- Vi har samtidig tilskrevet Vaksdal kommune slik det framgår av vedlagte kopi av brev av i dag.

Med hilsen

Harald S. Ruberg e.f.
Avdelingsdirektør

Marit Tofte

Vedlegg: 1

Kopi:
Vaksdal kommune
Fylkesmannen i Hordaland
Direktoratet for naturforvaltning

Saksbehandler: Marit Tofte, tlf.: 22245894